

КОШАРКА

МАКСИМ ЈОВАНОВИЋ

ИСТОРИЈА

- Почетком 1891, Џејмс Нејсмит, канадски лекари професор физичког васпитања, осмислио је нову игру на затвореном терену која би служила за одржавање кондиције ученика током дугих зима. Одбацио је многе предложене игре с објашњењем да су прегрубе или непотпуне, и на крају је модификовао дечју игру Патка на камену, прилагодио је неколико спортова у једну целину и написао једноставна правила.

КОШАРКА У СРБИЈИ

- Прву кошаркашку лопту у Србију донео је 1923. године из Америке Вилијам Виланд, представник добротворне организације „Војска спаса“. Виланд је у Београд стигао са задатком да учитеље, наставнике и професоре београдских школа упозна са званичним правилима кошаркашке игре. Домаћини су били изузетно заинтересовани за ову посету. Прва комплетна правила кошаркашке игре штампана су у Београду 1924.

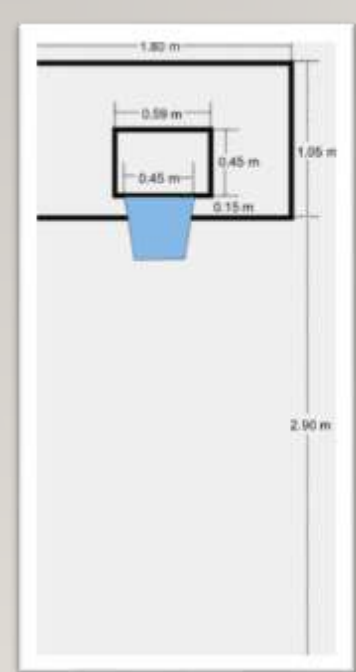
ПРАВИЛА

- Кошарка се игра рекреативно и такмичарски. Такмичарска правила су строга правила и она су међународна и NBA правила. Кошаркашка правила, која обухватају димензије игралишта, кошева, лопте, дресове, регуларност и трајање игре... штите и обезбеђују судије. Кошарка на такмичарском нивоу захтева више услова: сат, таблу за исписивање резултата, стрелице поседа, и оперативни систем на конструкцији коша са сиреном.

КОШАРКАШКИ ТЕРЕН

- Регуларни кошаркашки терен, игралиште по правилима Међународне кошаркашке федерације има мере 28x15 m, а у NBA 29x15 m. Већина терена има паркет израђен од дрвета. Железни кош са таблом, мрежом и обручом који виси 1.2 метра унутар терена по средини, са висином горњег обруча од 3,05 m. Линија за 3 поена у међународној кошарци је 6.75, а у NBA је 7.24 метра. Врло је важно да обруч буде на тачној висини од 3,05 m.

ОПРЕМА

- Играчи су униформисани и сви из истог тима носе исто дизајниране дресове истих боја. Стандардни дрес се састоји од доњег дела и мајице без рукава. Сваки играч је, и на прсима и на леђима, на свом дресу, означен видљивим, јединственим бројем, различитим од бројева саиграча. Осим броја, на дресовима се налазе и имена клуба, играча и спонзора.

ПРАВИЛА ИГРЕ

- На терену у игри сме бити пет играча једне екипе у исто време. Замена се могу обављати неограничено, али само кад је сат заустављен, тј. кад игра није активна. Утакмица се игра по четири четвртине од десет (међународна кошарка) или дванаест минута (NBA). Велики одмор након две четвртине траје петнаест минута, а одмор између две четвртине траје два минута. Ако је игра неодлучена након четири четвртине игра се продужетак од пет минута. Ако је након једног продужетка утакмица и даље неодлучена, продужеци се настављају док се не добије победник. Екипе мењају кошеве након одигране две четвртине. Сат се помиче док је лопта у игри; кад је лопта изван граница или није у активној игри, сат се зауставља. Број тајм аутова на утакмици ограничен је најчешће на шест. Трају по не више од једне минуте, осим ако није предвиђено да трају дуже због телевизијског преноса. Утакмицу контролишу судије којих је на једној утакмици четири: главни судија, два помоћника и један судија за столом.

КОШ-ПОЕНИ

- Избачај лопте из руке играча ка обручу (кошу) зове се ударац или шут. Реализовани шутеви доносе кошеве. Кош је постигнут када лопта прође кроз обруч са позиције изнад нивоа обруча. Сваки кош доноси 1, 2 или 3 поена, у зависности одакле долази и под којим условима је дат. Када је кош постигнут са удаљености унутар означеног лука испред противничког коша полупречника 6,75 m у Европи, и 7,24 m у NBA, вреди 2 поена. Од 2010. и у Европи лук преко кога се рачунају 3 поена је померен на 7,25 m. Кош изван тога лука вреди 3 поена. У прекидима игре, насталим услед кршења правила игре, изводе се казнена бацања, која се зову слободна бацања, којих, по једном прекршају, зависно од услова и тежине прекршаја, може бити 1, 2, односно 3, при чему се сваки кош вреднује једним поеном.

ПОЗИЦИЈЕ ИГРАЧА

- Развојем кошаркашке игре и тактике дошло је до кристализације кошаркашких позиција. Пошто је у једном тренутку на паркету пет играча сваки од њих је у складу са својим особинама задужен за поједине сегменте игре. Тако су се развиле позиције плејмејкер, бек, крило, крилни центар и центар.

